

Tėvynė

No. 38

New York, N.Y. - 10001 - 1970 m. November-Lap.

63 metai

BRANGŪS VEIKĖJAI, KREIPIAMĖS Į JUS

REIKŠMINGI JAV RINKIMAI

Stebėtai sprendžia, kad neseniai šioje šalyje įvykusiuose rinkimuose balsuotojai pasirinko ne partiją, bet asmenį.

Rockefelleris New Yorko gubernatorium per rinktas didele balsų persvara, jis gavo 53 nušimčius, o jo oponentas demokratų kandidatas Goldbergas tik 40 nuš., kas sudaro 700,000 balsų daugumą. Energinga ir sumania propaganda konservatorių atstovas James Buckley pateko į senatą. Tai yra ypatingai reikšminga, nes New Yorke iki šio laiko konservatoriai neturėdavo didesnio pasisekimo. Buckley savo pasisekimu sužadintas jau pareiškė, kad jo išrinkimas, tai "telegrafinis pranešimas visam kraštui, kad Amerika nori naujos politikos". Bet Edwardas Kennedy savo priešininką irgi nugalėjo didele persvara ir perinktas į senatą, tad jau laikomas vienu iš demokratų vadų.

Didelės Baltųjų Rūmų pastangos tačiau nedavė pageidaujamo rezultato, kongresas lieka demokratų daugumos rankose. Bet paprastai valdančioji partija tarpiniuose rinkimuose dažniausia nelaimi daugumos, jeigu jos neurėjo.

Šių rinkimų svarbesnieji laimėtojai, kaip Rockefelleris, jaučiasi sustiprėję būsimiems JAV prezidento rinkimams. Jis jau spėjo pareikšti, kad "Aš būsiu 1972 metais pasirengęs, jeigu prezidentas Nixonas pateks į sunkumus".

ITALIJA pripažino komunistinę Kiniją ir formaliai tvarko diplomatinis santykius tarp abiejų kraštų. Nacionalinės Kinijos ambasadorius apleidė Romą. Formozos padėtis neatsizvelgiant, Italijos diplomatų užtikrinimų, pasidarė žymiai sunkesnė. Po to, kai Kanados vyriausybė, o dabar Italija užmezgė santykius su komunistine Kinija, spėjama, kad ji jau ateinančiais metais bus priimta į Jungtines Tautas.

CHILĖS RESPUBLIKOS naujas prezidentas Salvador Allende, Santiago stadione atvirai pareiškė, kad pradeda kurti pirmąją revoliucinę respubliką Pietų Amerikoje. Jis numato pasipriešinimą, bet žada neatsisakyti savo programos. Tuo tarpu jis įtikinėjo, kad "kovos už Chilės reikalus, bet nebus priešingas kitoms valstybėms". Numatoma privačių turtų greita nacionalizacija.

KĄ KRUŠČEVAS ATSIMENA

Savotiška sensacija vakarų pasaulyje, tai buvusio Kremliaus valdovo Kruščevo atsiminimų knyga, kurią netrukus išleis "Life" magazinas ir Little Brown and Co. Ištraukos bus spausdinamas vokiečių žurnale "Stern", Londono "Sunday Times" ir kt. Nepatirtu būdu Kruščevo rankraštis pateko į vakarų pasaulį ir turi 275,000 žodžių. Sakoma, kad bendrai Kruščevas netoli pasitraukia nuo šiandieninės politikos.

MŪSŲ SUSIVIENIJIMAS TURI IŠTIKIMŲ IR PASTOVIŲ VEIKĖJŲ ARTI DVIEJŲ ŠIMTŲ, KURIE DIRBA SLA ORGANIZATORIŲ DARBA. DĖKA JŲ PASTANGOMS MŪSŲ SUSIVIENIJIMAS DAUGIAU NEGU KITOS PANAŠIOS ORGANIZACIJOS GAUNA NAUJŲ NARIŲ. IR ŠIAME, LIETUVIŠKOS ŠEIMOS VAJUJE JAU PASIREIŠKĖ ČIA MINIMI MŪSŲ ORGANIZATORIAI, Į KURIUOS ŠIANDIEN KREIPIAMĖS:

Kuopa	Organizatorius		
		134	C. Austin
		134	H. Čižauskas
		136	K. Gaižutis
3	Mikas Klimas	136	Vladas Braziulis
10	J. Pauls	198-354	F.A. Baldauskas
14	Paul Shukis	198	Anna Kirtiklis
17	M.E. Yurgelum	198	Anna Pukas
38	Peter Macys	198	A. Sukauskas
35	Mary Stanislovaitis	200	A. Jagiella
40	Mary Zdankus	208	A. Ramanauskas
43	J. Lekys	211	J. Zdunskis
57	J. Dvareckas	216	A.J. Petraitis
57	A.B. Tamkus	228	H.M. Griggs
63	A. Laurutanas	235	A. Indrelė
66	S. Bujanauškas	236	K.J. Mačiukas
72	J. Šarapnickas	260	Joan Castello
73	V.A. Stanny	285	K.P. Deveckis
75	J. Gedmintas	301	A. Andrulionis
87	J. Šermukšnis	308	J.M. Tumavičius
99	L. Sperauskas	328	Alfred Kazianus
123	J. Juodviršis	342	P. Januška
125	F. Petraitis	352	E. Jodinskis
126	Giedrė Budreckis	352	Alex Lauraitis
126	V. Jurgėla	80	

Nėra abejonės, kad Jūs brangūs veikėjai, pradėjęs Kalėdų ir Naujųjų Metų vaju, pasirūpinsit gauti naujų narių. Todėl į Jus pirmuoliausia ir kreipiasi SLA Vajaus komisija.

Paskelbėm "Tėvynėje" bendras taisyklės, ku-

romis tenka šiame vajuje vadovautis. Suprantama, kad visų svarbiausia gauti naujus narius į reguliarius - VI, V2, V3, VX apdraudas. Bet vaikus ir jaunuolius, jeigu šeima pradžia nesirūžta imti reguliarią apdraudą, priimkit į Term apdraudą, kuri labai pigi ir naudinga. Už šios apdraudos \$ 1000.00, į metus reikia mokėti tik \$ 3.00.

Lygiai neužmirškite ir draugybės narių, kurie paimdami Accidental - nelaimingo atsitikimo apdraudą, papildys mūsų narių skaičių.

Svarbu, kad Jūs, Brangūs Veikėjai, atsimintumėt, jog Kalėdinio Vajaus pasisekimas bus tik tada geras, jeigu Jūs visi darbą pradėsit tuojau ir neatidėliodami.

Tad linkime geriausios sėkmės!

LIETUVOJE varoma arši propaganda prieš Brazinskus, pasirinkusius laisvę ir pagrobtu lėktuvu pasiekusius Turkiją. Fabrikuose ir įvairiose įmonėse bei mokyklėse šaukiami platūs mitingai ir reikalaujama, kad būtų priimtos rezolucijos prieš Brazinskus, kurie vis vadinami "tėvynės išdavikais, kriminaliniais nusikalteliais, banditais", o spauda ir vietos radio stotys šaukia, kad visur vyksta "aštrūs protestai, kad užsidedę ne-numaldomas pyktis". Ypatingai gausus buvęs mitingas Vievėje, kur Brazinskai ilgesnį laiką gyveno. Ten vietos gydytoja Zaidman labiausia puolė Brazinskus.

TURKIJA BRAZINSKŲ RUSAMS NEIŠDUOS

Turkijos prezidento telegramą sovietų prezidentui Podgorny paminėjo visa Amerikos spauda. Tenai, prez. Chevdet Sunay pasakė, kad Turkija negali nusileisti sovietų spaudimui ir atiduoti du lietuvius pabėgėlius.

Prano ir Algirdo Brazinskių reikalas atiduotas Turkijos teismui spręsti ir bus pasielgta taip, kaip visos teismo instancijos nuspręs.

Amerikiečių spauda, minėdami tuos Turkijos prezidento žodžius, padėjo antraštę: Turkija atsisako atiduoti lėktuvų pagrobėjus.

NICOJE, Prancūzijoje vyko 14-sis pasaulinis matematikų kongresas. Dalyvių buvo apie 4,500. Iš Lietuvos matematikų kongrese dalyvavo profesorai J.Kubilius, B.Grigelionis ir V.Statulevičius ir doc. A.Raudeliūnas. (E.)

* BLINDOS TVENKINYS, įrengtas Žemaitijoje, toje vietoje, kur garsusis žemaičių "razbaininkėlis" vaikščiojo ir ilsėjosi. Šį tvenkį pasistengė įrengti vietos gamtos mylėtojai A.Dauginis, J. Norvilas, J.Buivydas ir kiti.

Žuvusiems Lietuvos kariams paminklas Kaune

SLA kuopos ir veikėjai siuskite SLA Centrai adresu numatomų Susivienijimo nariais

Tėvynė

SUSIVENIJIMO LIETUVŲ
AMERIKOJE ORGANAS

Lithuanian Weekly

Published Every Friday
by the Lithuanian Alliance of America

JUOZAS PETRĖNAS
EDITOR

ALGIRDAS BUDRECKIS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00

307 WEST 30th STREET
NEW YORK, N. Y. 10001
Telephone LACKAWANNA 4-5529

Entered as Second Class Matter November 28, 1910,
at the Post Office at New York, N. Y., under the Act
of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubus raštai redakcijai
reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio
numerui išcinant.

Keičiant adresą būtina pranešti senasis adresas ir
nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Nursing

Homes

Gal ne visi mūsų skaitytojai pastebėjo "Tėvynėje" mažą žinutę, kur kalbama apie senatoriaus (d. Ark.) David Pryor sušauktą Washingtono susirinkimą ir ten minėtą senatoriaus padarytą pranešimą apie padėtį senelių prieglaudose arba Nursing Homes.

Senatorius kalbėjo apie reiškinius, kurie būdingi daugeliui panašių įstaigų, kur yra priversti baigti savo liūdnas dienas pasenę ir jau nepajėgūs asmenys.

Mes apie Nursing Homes kalbame todėl, kad žinome, jog šiose prieglaudose yra labai daug lietuvių, gal net šimtai nelaimingų žmonių, kurie yra priversti savo senatvę baigti svetimose ir labai sunkioje aplinkoje.

.....

O iš senatoriaus Pryor pranešimo patirta, kad padėtis Nursing Homes tikrai esanti liūdna. Daugelis tokių namų esą rankose tam tikrų "biznierių", kuriems tik rūpi daugiau uždirbti. Nereikia užmiršti, kad daugelyje tokių prieglaudų senelio išlaikymas kaštuoja nepaprastai brangiai, o už savo, ar giminių, o kartais ir labdarinių įstaigų pinigų, senelis mažai ką gauna. Senatorius sako, kad tokiuose namuose esanti didelė nešvara, maistas menkas ir netinkamai pagamintas. Savo ruožtu tarnautojai su globojamais seneliais dažnai elgiasi nepalankiai, o kartais ir žiauriai.

Jeigu senatorius Pryor kalbėjo apie Nursing Homes padėtį, kaip apie didelę negerovę, į kurią, jo manymu, turi būti atkreiptas rimtas dėmesys, tai iš tikrųjų, reikia manyti, jog ten padėtis yra apgailėtina.

.....

Šis reikalas artimai liečia ir lietuvių visuomenę, nes mes žinome, kad šiuose Nursing Homes kenčia didelis skaičius lietuvių. Štai neseniai buvo minima, kad Scranton, Pa. nusižudė viena lietuvė. Ji pati apipylė save žibalu ir susidegino. Tai žiauriausia savižudybė. O kodėl ši nelaiminga moteris taip pasielgė? Vietinės spaudos pranešimu, ji buvusi aplinkybių verčiama eiti į Nursing Home, bijojusi ten patekti ir nusprendusi geriau tokiu skaudžiu būdu baigti savo dienas.

JAV IR PASAULIO LIETUVIAI

* SLA 44 KUOPOS susirinkime Miami, Fla., spalio 11 d. buvo pagerbtos mirusios narės - A. Andriuliuskienė, Brazienė ir A. Kaminskienė. Praeito SLA seimo delegatė J. Jankienė padarė pranešimą.

* BENEDIKTAS BUTKUS, buvęs daug metų Sibiro tremtyje ir savo dukros dainininkės Aldonos Stempuzienės pastangomis atkviestas į šią šalį, staiga mirė spalio 9 d.

* KANADOS LIETUVIŲ DIENA šiemet įvykusi London, Ont., praėjo labai sėkmingai. Buvo sportiniai žaidimai, pasirodė puikiai veikiantieji tautiniai ansambliai "Gintaras", "Gyvataras", "Baltija", "Birbynė". Kitais metais Kanados lietuvių diena įvyks St. Catharines, Ont.

VYTAUTAS AUGUSTINAS, pasižymėjęs fotografas, turėdamas labai didelį savo darbų rinkinį, šiuo metu sudarinėja jo padarytų vaizdų albumą. Daugelio metų darbus susistemizavęs ir sudarius nuotraukų metriką, bus ypatingai vertingas archyvas.

* VAKARŲ VOKIETIJOS lietuvių jaunuoliai šią vasarą dalyvavo tarptautiniame folkloro festivalyje. Tautinių šokių grupė pašoko tris šokius o jų sudarytas kvintetas padainavo keletą dainų. Publika - iki dešimties tūkstančių žmonių - lietuvių pasirodymus nepaprastai šiltai priėmė.

* AMERIKOS KERIUOMENĖS MAJORAS Algis Tallat-Kelpša kariuomenės laikraštyje "Army" pasisako, kad "jau negalima toleruoti kariuomenei skirtų pasityčiojimų kino filmuose, televizijoje ir spaudoje. Pajuokimo pastangos atsiranda prieš tam tikras kariuomenės grupes, padalinius ir net atskirus asmenis".

* KOSTAS ASTRAVAS, geologijos inžinierius, šios šalies vyriausybės tarpininkavimu išvyko į Kuveit, prie Persų įlankos statyti refinerijos fabriką.

* ALDONA RYGELYTĖ, Vasario šešioliktosios gimnazijos pakviesta globoti mokinius. Ji moko juos lietuviškai dainuoti, su jais žaidžia, pagelbsti prirengti pamokas, o taip pat moko anglų kalbos.

* LIETUVOS STEIGIAMOJO SEIMO nariai, kurie šiuo metu gyvena vakaruose, parengė platesnį raštą apie Lietuvos dabartinę būklę. Šis raštas išsiuntinėtas daugeliui parlamentų ir vyriausybės atstovams.

Tai parodo, kad jau anksčiau, negu senatorius Pryor pakėlė balsą, žmonės žinojo apie senelių prieglaudose pasibaisėtinas gyvenimo sąlygas.

Nesenai vyko šios šalies pareigūnų rinkimai. Kandidatai kalbėjo apie daugelį dalykų, padarė šimtus pažadų, bet apie vieną skaudžiausių negerovių, kuri paliečia tūkstančių-tūkstančių žmonių, apie liūdną senelių būklę prieglaudos namuose niekas neužsiminė.

Mūsų visų pareiga panaudoti visas priemones ir iškelti Nursing Homes negeroves. Ši bėda mums artima, nes ji liečia mūsų tautos žmones ir taip pat mūsų Susivienijimo narius, kurie pasidarę karštesniais yra priversti ten vargti.

* RASA ARBAITĖ, kuri turi tik 15 metų, bet jau spėjo pasireikšti meno pasaulyje, Detrote rengia savo paveikslų parodą lapkričio 28 - gruodžio 6 d. Paroda įvyks lietuvių namuose.

* DAILININKO JURGIO JUODŽIO paveikslų paroda įvyko Worcester, Mass. lapkričio 7-8 d.

* BALTIJOS TAUTŲ jaunuolių atstovai lankėsi New York Times redakcijoje ir aiškino kodėl jie buvo priversti pikietuoti šio laikraščio redakcijos patalpas po demonstracijos prie Jungtinių Tautų spalio 18 d.

* NEW YORKO VYRŲ CHORAS po sėkmingo pasirodymo Baltimorėje, padidinta energija ėmėsi darbo ir kviečia dainininkus prisidėti prie jo meninės veiklos.

* DAILININKO ANTANO PETRIKONIO paveikslų paroda įvyksta New Yorke, Pranciškonų namuose, lapkričio 14-15 dienomis.

* JADVYGA TŪBELIENĖ, ministerio pirmi-ninko Juozo Tūbelio našlė, nuolatos gyvena Floridoje. Dabar lankėsi Washingtone, kur anksčiau ji gyveno ir dirbo.

* GEDIMINAS ROMANAS DUMBRYNS Clevelando universitete gavo Aero-space - erdvių inžinieriaus diplomą.

* SPAUDOS MĖNUO, paskelbtas lapkričio mėnesį, Chicagos veikėjų plačiai propaguojamas. Radio Forumo programa paskyrė atskirą valandą spaudos mėnesiui garsinti. Ši programa įvyksta lapkričio 14 d., kurią atliks Vytautas Kasniūnas ir J. Vaičiūnas.

* ROCHESTERIO lietuvių choras, kuriam vadovauja J. Adomaitis pradėjo jau 21 savo veiklos metus. Choras pageidauja gauti naujų dainininkų.

* KULTŪRINIŲ PARENGIMŲ klubas Rochesterijoje numato surengti muziko Z. Nomeikos vargonų koncertą ir Birutės Pūkelevičiūtės poezijos vakarą.

IN NEW YORK CITY

FIRE / POLICE AMBULANCE EMERGENCIES

Dial 911 for fire, police and ambulance help in an emergency in New York City.

Be brief, explicit and calm. All non-emergency calls should be placed through local administrative numbers.

Note: for Police Information, dial 577-7000.

Kalėdinio Vajaus metu dirbkim Lietuviškos Šeimos garbei.

Greitai atsiliepkit | SLA Vajaus Komisijos kvietimą. Naujų narių įrašymo paskelbtos taisyklės veikia tos pačios ir organizatoriai gali naujus narius įrašyti. O jų įrašyti nauji nariai bus įskaityti | SLA Vajų, kuri dabar paskelbė SLA Vajaus Komisija. - Gerbiamieji SLA Veikėjai, laukiame Jūsų palankumo. Siųskite naujų narių aplikacijas tokią pat tvarka, kaip buvo iki šio laiko!

Pittsburgh, Pa.

SLA Trečio apskrčio susirinkimas įvyko Pittsburgh, Pa. Lietuvių Pilies klubo salėje, lapkričio-november 1 d., sekmadienį. Susirinkimas praėjo geroje nuotaikoje ir buvo darbingas. Plačiai kalbėta dabartinio naujų narių įrašymo vajaus reikalais. Šiame susirinkime dalyvavęs SLA prezidentas Povilas Dargis pasakė nuotaikingą kalbą ir nušvietė mūsų Susivienijimo veiklą ir jo reikšmę lietuvių visuomenėje.

Kuopų delegatų pranešimai apie SLA seimą New Yorke buvo išklaustyti dideliu susidomėjimu. Daugumas kalbėtojų pasidžiaugė šio seimo sėkmingumu, o taip pat pabrėžė priimtų nutarimų, naudingumą organizacijai.

Labai palankiai buvo sutiktas Seimo nutarimas būsimą seimą šaukti Floridoje. Kuopos pasižadėjo paremti būsimus delegatus kelionėje į Miami.

Kor.

* MILTON SHAPP išrinktas Pensilvanijos gubernatoriumi. Jis gyvena nuolatos Pittsburghe ir yra kilęs iš Lietuvos. Mums svarbu pabrėžti, kad naujasis gubernatorius yra geras mūsų prezidento Povilo Dargio draugas.

Brockton, Mass.

POBŪVIS BALFO NAUDAI

Brocktono BALFO 72 skyrius rengia tradicinį rudens pobūvį lapkričio 14 d., 6:30 val. vakare, Sandaros salėje, 30 Intervale Street, Brockton, Mass.

Pobūvyje bus skanių valgių vakarienė su išgėrimais, bus turtinga loterija su gėrimų laimėjimais, šokiams gros gera kapela. Įėjimo auka tik \$ 3.50.

Maloniai kviečiame visus narius su giminėmis, draugais ir kaimynais, o taip pat mielai laukiami gretimųjų kolonijų lietuviai.

Jau 26-ti metai, kai įvairių pažiūrų lietuviai susibūrę į BALFą veiksmingai gelbsti nedalioje esantį lietuvių Sibire, Lietuvoje, Vakarų Europoje, Pietų Amerikoje ir šiame krašte.

O vargstančių yra daug: seneliai, pašlaičiai, nepagydomi ligoniai ir t.t.

Visi jie tiesia rankas į mus - geriau gyvenančius, dirbančius ir sveikus.

M.K.

Dayton, Ohio

PREZ. SMETONOS FILMAI

K.S.Karpiaus rody Lietuvos prezidento A.Smetonos lankymasi Clevelande 1941 metais. Antra dalis - prezidento laidotuvės. Kitas filmas bus įdomūs vaizdai Clevelando Lietuvių Kultūrinio Darželio.

Filmai rodomi šeštadienio vakare, lapkričio 28 d., Šv. Kryžiaus bažnyčios salėje, 1922 Leo Street, Pradžia 8:15 val.

Pagerbti Kazimiera ir Stasys Lazdiniai

Taurūs Clevelando lietuvininkai, Kazimiera ir Stasys Lazdiniai, sulaukė reikšmingos savo šeimos šventės - bendro gyvenimo 30 metų.

Šis įvykis gražiai buvo paminėtas sukaktuvinių giminių ir bičiulių sutelktinomis pastangom, Mikalinos ir Stasio Slabokų jaukiuose namuose Rytiniame Euklide. Skoningas vaišes paruošė namų šeimininkė, Mikalina Dunduraitė-Slabokienė, talkinama šeimininko Stasio Slaboko. Sukaktuviniams, Kazimierai ir Stasiui Lazdiniams, buvo įteikta sudėtinė dovana, o trumpą taiklų žodį apie pagerbiamuosius pasakė jų jaunų dienų, buvęs kaimynas ir bendramokslis, Kazimieras Gaižutis.

Sukaktuvininkai, Kazimiera ir Stasys Lazdiniai, Vilniaus krašto vaikai.

Ten gimę, ten mokslus ėjo, o aukštuosius mokslus, Kazimiera pedagoginius - austrų Vienos, Stasys juridinius mokslus - lenkų Varšuvos universitete.

Tik pasiekus brandos metų ir pradėjus savitą savarankų gyvenimą, Kazimierai ir Stasiui Lazdiniams, teko išgyventi žiauriausią komunistinės Rusijos ir nacionalistinės Vokietijos, okupacijas.

Kazimiera ir Stasys Lazdiniai, subrendo ir išsiugdė kietą lietuvių patriotų atsparumą. Juos sunkioji būklė privertė apleisti mylimą Vilnios kraštą. 1944-1949 metais pralaidę tremtinių dienas Pietvakarių Vokietijoje, 1949 metais jie perplaukė Atlantą ir pastoviai įsikūrė Clevelande.

Sukaktuvininkai, Kazimiera ir Stasys Lazdiniai, būdami samoningi lietuviai, nuoširdžiai jungiasi visus visuomeniniai kultūrinius sambūrius ir pavyzdinčiai atlieka jiems patikėtas vadovaujančias pareigas. Veiklūs nariai Vilniaus Krašto Sąjungos,

Kazimiera ir Stasys Lazdiniai. Iš šalių sūnūs Giedrius ir Šarūnas.

Skautų Sąjungos, Clevelando Teisinių, Draugijos bei kitokiuose sambūriuose. Jie nevengia ir ankstyvesnių mūsų ateivių reikšmingesnės veiklos. Pavyzdžiui, nuo pat atvykimo dienos visa Lazdinių šeima priklauso Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 14 kuopai; Stasys Lazdinis pavyzdinčiai darbuojasi tos kuopos valdyboje - eilę metų buvo protokolo sekretorium, dabar kelintus metus yra kuopos vicepirmininkas. Būdami savos Tėvynės Lietuvos nuoširdūs patriotai, tokioje pat davioje išauklėjo ir savo sūnus, dabar jau subrendusius jaunuolius - akademikus: Giedrių, sėkmingai įveikusį Clevelando universitete administracijos mokslus ir Šarūną, Kolumbus universitete baigiantį mošti daktarą iš aeronautikos srities. Abu jaunieji Lazdiniai veiklūs skautų, studentų akademikų, bei kituose jaunųjų lietuvių sambūriuose.

Vytautas A.Braziulis

Detroit, Mich.

SLA 200 kuopos metinis susirinkimas įvyks šių metų lapkričio 15 dieną, 12 val. Lietuvių namuose. Susirinkimo metu bus renkama 1971 metams Kuopos Valdyba ir aptariami kiti kuopos reikalai.

Ypatingai bus rūpinamasi papildyti kuopą naujais nariais.

Susirinkimo metu bus priimami ir nario mokesčiai. Kurie dar nėsate užsimokėję, prašau ateiti ir užsimokėti.

Kviečiame visus narius susirinkime dalyvauti.

A.Sukauskas
Kuopos p-kas

Cleveland, Ohio

Paskutinis, nepaprastas 14 kuopos narių susirinkimas įvyks gruodžio mėn. 6 dieną (to mėnesio pirmasis sekmadienis), Lietuvių svetainėje. Nepaprastame susirinkime bus aptariami svarbūs

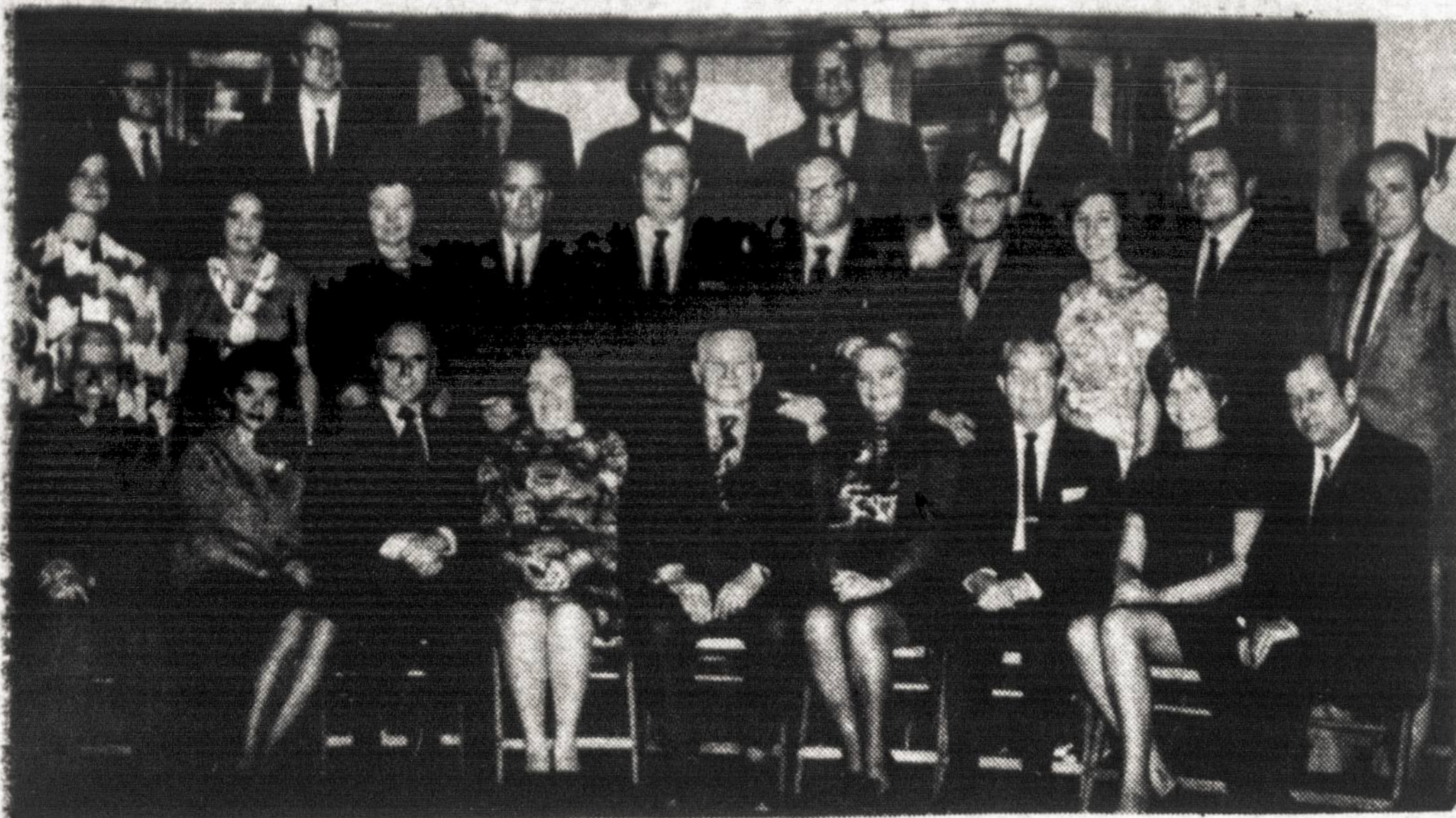
reikalai, būtent: Kuopos valdybos pareigūnų pranešimai apie Kuopos 1970 metų veiklą; Kuopos valdybos narių ir kitų pareigūnų rinkimai ateinančioms metams; Kuopos veiklos gairių aptarimas, buvusio SLA Seimo New Yorke Kuopos delegatų - Vytauto A.Braziulio ir Kazio S.Karpiaus pranešimai apie Seimo eigą bei svarbesnius nutarimus, Kuopos įvairių reikalų aptarimas ir baigiamųjų metų apdraudų mokesčių priėmimas. Gerbiamieji nariai ir narės prašomi šio susirinkimo datą atsiminti, susirinkime dalyvauti, tvarkingai atliekant visas narystės pareigas.

Kuopos Valdyba

Šią vasarą Lietuvoje veikė ir trys tarptautinės stovyklos, kuriose, be lietuvių studentų, dalyvauja ir "socialistinių šalių" studentai. Jų buvo trys: viena Druskininkuose, kitos dvi - Greifswalde (Rytų Vokietijoje) ir Krokovoje (Lenkijoje). (E.)

Tėvynė 3

Čiurlionio ansamblis į Pietų Ameriką

Pirmoje eilėje Vyt. Brazilius, trečias iš kairės - komiteto pirmininkas dr. D. Degesys, kanklių vadovė Ona Mikulskienė ir Čiurlionio ansamblio dirigentas A. Mikulskis, K. Karpus. Antroje eilėje (dešinėje) J. Stempuzis.

Spalio 25 d. Čiurlionio Ansamblio namuose įvyko Clevelando lietuvių visuomenės veikėjų pasitarimas ypatingai svarbiu klausimu: Čiurlionio Ansamblio gastrolės į Pietų Ameriką - į Venezuelą ir Kolumbiją.

Iš pranešimų paaiškėjo, kad Ansamblį kviečia Venezuelos Lietuvių Bendruomenė ir Venezuelos VLIKO skyrius. Ten 1971 metais įvyks Lietuvių Kongresas ir sueina 150 metų Venezuelos nepriklausomybės sukaktis.

Pirmininkavo dr. A. Butkus, sekretoriavo Ona Jokubaitienė.

Platesnį pranešimą apie išvyką patiekė Ansamblio vedėjas A. Mikulskis, finansinę pusę nušvietė pirmininkas V. Plečkaitis.

A. Mikulskio pranešimu, programą atliks choras su kanklininkėmis ir tautiniais šokiais. Išvyka numatyta 1971 m. birželio-liepos mėn.

Projektui įgyvendinti reikalinga platesnė visuomenės moralinė ir finansinė parama. Kiek žinoma, dauguma čiurlioniečių kelionės išlaidas sutikę padengti patys. Visuomenės ir garbės rėmėjų parama reikalinga daugiausia apmokėjimui kelionės jaunimui.

Sudarytas komitetas: dr. D. Degesys - pirmininkas, talkininkai: inž. R. Kudukis, dr. A. Butkus, K. S. Karpus, J. Stempuzis, V. Čyvas ir Andrius Kuprevičius.

Jau prasidėjo šimtinių įteikimas išvykos fondui.

Jeigu sąlygos leis, čiurlioniečiai skrisdami

į Pietų Ameriką per Miami, duos koncertą Miami, Floridos, lietuviams.

K. S. Karpus

MERGAITĖS PRALENKIA BERNIUKUS

Dėmesys moterų ir vyrų lygybei kreipiamas ir Lietuvoje. Būdingi kai kurie Č. Remeikos "Komj. Tiesoje" paskelbti duomenys. Pasirodo, kad mokyklose merginos lenkia vaikus: jos esančios kruopštesnės, pareigingesnės ir todėl mergaičių tarpe pastebima daugiau mokslo pirmūnių, be to, komjaunimo ar pionierių aktyviščių. Mergaitės daug atkakliau siekia ne tik vidurio, bet ir aukštojo mokslo.

Tos teisių lygybės atžvilgiu įdomiausia apraška, tai lietuvių moterų vyraujantis vaidmuo švietimo sistemoje ir medicinoje. Čia - keturi penktadaliai moterų. (E.)

LIETUVOS KARIUOMENĖS PAMINĖJIMAS

Š. m. lapkričio mėn. 28 d. L. V. S. Ramovės New Yorko skyrius rengia Lietuvos Kariuomenės atkūrimo minėjimą Maspetho Atsimainymo parapijos salėje, 64-14 56th Road, su labai įdomia ir gražia programa.

Tai dieni trumpą kalbą pasakys Balys Raugas, dainuos populiari gražiabalsė solistė Irena Stankūnaitė-Silva, akompanuojant muz. Juozui

Stankūni ir New Jersey moterų sekstetas vadovaujamas muz. Liudo Stuko. Šokiams gros Gutauskų orkestras. Veiks baras su valgiais. Įėjimo auka 3 dol. Pradžia 7 val. vakare.

KĄ DARO POTVYNAI IR ATOSLŪGIAI

Saulės traukiama ir vandenynų atstumiamą mūsų planetos žemynų masę kasdien pakyla ir nusileidžia, panašiai kaip jūrų ir vandenynų potvyniai ir atoslūgiai.

Kolumbijos universiteto darbuotojai kruopščiai išmatavo žemynų masių svyravimą ir nustatė, kad žemės "potvynius ir atoslūgius" stipriai veikia vandenyno potvyniai ir atoslūgiai net tose mūsų planetos vietose, kurios yra toli nuo kranto. Šių tyrimų rezultatai teikia netikėtų ir gerų perspektyvų kalnakasybos ir naftos paieškoms, žemės drebbėjimų bei vandenynų potvynių ir atoslūgių prognozei.

Mokslininkai nustatė, kad žemė reguliariai pakyla ir nusileidžia du kartus per dieną maždaug po 20 cm. Naujausi tyrimai parodė, kad žemynų "potvynius ir atoslūgius" sukelia Saulės ir Mėnulio trauka, taip pat vandenynų potvynių ir atoslūgių įtaka. Netiesiogiai turi įtakos atmosferos slėgis, temperatūros svyravimai bei geologiniai poslinkiai.

ELEKTRONIKA VĀLDO ŽMOGAUS NUOTAIKĄ

Ispanų fiziologas R. Delgado sukūrė elektroninį prietaisą, kuriuo galima valdyti žmogaus elgesį. Manoma, kad ypač daug jis galės padėti, gydant nervų ligas, juo būtų galima pagerinti ir sveikų žmonių savijautą.

Šis prietaisą sudaro miniatūriniai elektroniniai prietaisai, patalpinami po galvos oda. Pirmieji bandymai su savanoriais parodė, kad žmogaus emocijos keičiasi priklausomai nuo siunčiamų signalų pobūdžio ir jų nukreipimo į atitinkamą smegenų centrą. Bandomieji pajusdavo pasitenkinimą, baimę, pasibaurėjimą ir t.t. Taip buvo galima sukelti agresyvumą ir nepaprastą linksmumą. KOPŪSTŲ GALVOS

Plungės rajone, Rietavo sovchoze netikėtai gerai užderėjo ankstyvieji kopūstai, jų gauta keliasdešimt tonų... ir prekybininkai jų kratosi. Pasirodo, kad pagal sutartis, ūkis privalo kopūstus patiekti tik spalio mėn.

Prekybininkai atsisako priimti daržoves, gi daržovių parduotuvės ir valgyklos liko tuščios. Anksčiau, liepos mėn. panašiai įvyko su vieno Žemaitijos ūkiu paruoštais ridikėliais bei žeminiiais kopūstais. Jie buvę geri, bet... juos tekę nurašyti. (E.)

Lituanistinis institutas atlieka nepaprastai reikšmingą darbą. Jis turėtų susilaukti daugiau dėmesio iš Lietuvos visuomenės. Šiais mokslo metais jį lanko virš 80 studentų. Šioje nuotraukoje instituto direktorius D. Velička pamokos metu.

Tėvynė 4

Gražioji Lietuvos upė - Dubysa

Dubysos vardas, be abejonės yra lietuviškas. "Dubėti" reiškia būti dubiam, arba giliai įdubusiam tįsoti. O Dubysa, nedaug nutolusi nuo Reizgių, tuoj pat ir prasmenga tarp raguotų šlaitų. Ties Bubių upė įselina į tuščią klonį ir patogiai, senųjų ledo tirpsmo vandens taku, suka Nemuno link. Taigi, daugelis mūsų Dubysą ir pažįstame tokią, kokią ją matome prie Bubių. Padubysio ir žemiau - kilpinėjančią giliu kloniu, apsuptą plačių pievų, su pušynais šlaituose ir vaizdus žalumo karklų kukšteromis slėnyje.

Mūsų Dubysa neturi nei pilno pusantro šimto kilometrų, tačiau ji įeina į pirmą dešimtį didžiausių Lietuvos upių. Dubysos nuolydis nemažas - beveik 100 metrų. Kiekvieną kilometrą upė vidutiniškai pažemėja 70 centimetrų.

Nuostabiai gražios Dubysos aukštupio apylinkės, ypač pradėdant nuo Bubių. Pietų pusėje dunkso aukštos, smailios, dažnai apaugę gojeliais kalvos. Bene gražiausia yra 183 metrų aukščio Girininkų kalva. Nuo jos atsiveria nuostabus reginys: matyti dantytas Kurtuvėnų draustinio miškas, vakaruose dunkso Šatrija, įdomiausia ir vertingiausia šių vietų dalis.

Jos pakraštys netoli Bubių virto naturalia Šiaulių miesto vasarviete. Prie Bijotės ežero yra įsikūrusi rami žvejų-mėgėjų vieta.

Bubių praeities šaknų reikėjo ieškoti prie piliakalnio, kuris gražiai iškilęs šiek tiek aukščiau miestelio, kairėje upės pusėje. Kalniuko viršūnėje yra nemaža aikštė, žymu pylimai, randama molinių puodų šukių, žalvario ir geležies dirbinių liekanų.

Bubiai mena ir 1919 metų kovas dėl laisvės Lietuvoje. Čia grūmėsi raudonosios armijos Internacionalinės divizijos 47 pulkas su lietuvių savanoriais.

Dar anksčiau, nuo 1894 metų, Bubiuose buvo dažnai rengiamos gegužinės. Į jas iš įvairių Lietuvos vietų suvažiuodavo jaunimas. Tose gegužinėse yra dalyvavę M.K.Čiurlionis, G.Petkevičaitė-Bitė, Žemaitė, J.Biliūnas, Vaižgantas.

Kalbant apie žinomus asmenis, susijusius su Bubių, reikia paminėti L.Kšivickį. Jis pirmas 1890 metais tyrinėjo Bubių piliakalnį. L.Kšivickio susidomėjimas Žemaitija kaip tik prasidėjo nuo šių darbų. Po to L.Kšivickis Žemaitijoje praleido nemažą vasarą: plaukė laiveliu upeliais, važinėjo brička, kasinėjo, kaupė senovės radinius, rašė. Paliko veikalą "Žemaičių senovė". Šioje knygoje ir atsiminimuose ne vien archeologiniai duomenys. L.Kšivickis domėjosi žemaičių etnografija, istorija, alkakalniais.

Toliau nuo Bubių, prie Šiaušės upelio, buvo dabar išnykęs nedidelis Lepšių kaimelis. Jame 1831 metų pavasarį gimė Vladas Dembskis - žinomas laisvamanis, 1963 metų sukilėlis, labai drusus, reto padonumo ir taurumo žmogus. Kaip sukilėlis pagarsėjo Žemaitijoje. Muravjovas didelius pinigus buvo pasiūlęs už jo galvą. Sukilimui pralaimėjus, pasitraukė į užsienį. Gyveno Prancūzijoje, Šveicarijoje, Italijoje, JAV. Ten būdamas įtemptai dirbo kartu su J.Šliupu šviečiamajį darbą. Palaidotas Šiaulių laisvamanių kapinėse.

Nuo Bubių Dubysa leidžiantis žemyn, įsimena daug gražaus ir įdomaus. Didelė Dubysos aukštupio puošmena ir turtas yra vandens malūnai. Įdomus malūnas veikia Mirsiškėje. Išliko paslaptingo pavadinimo Dengtatilčio malūnas. Netoli Dengtatilčio malūno tebeveikia senoviška koklių dirbtuvė. Dar vienas vandens malūnas yra Bernotėnuose.

Dar toliau, dešinėje slėnio pusėje, atokiau nuo šlaito yra Bazilioniai - garsios praeities

Įspūdingai apželę Dubysos krantai.

vietovė, minėta istoriniuose šaltiniuose dar XIV amžiuje.

Leisdamiesi pasroviui, atsiduriame prie Kražantės žiočių. Kražantė - bene gražiausias Dubysos intakas. Ji turi 96 kilometrų ilgio, atiteka nuo pat Girgždutės papėdės. Kražantė vingiuoja slėpingiausiomis žemaičių kalvų pašlaitėmis. Prie jos Kražiai, Pakražantis, Kelmė. Puikios Kražantės slėnio užliejamos pievos - mišrios savo žolynais, spalvingos, kvapnios, visad pil-

nos bičių. Oras kaitroje ties jomis mirga, mirga.. O pati upelė kvepia laukinėm mėtom....

Žemiau Kražantės žiočių į Dubysą iš kairės įpuola tokia pat srauni ir graži Grįžuva. Nuo čia prasideda vešlūs miškai, akį traukia kupliuose gojeliuose paskendę sodybos. O netoliese - ir Lyduvėnai. Tas miestelis seniai žinomas aukščiausiu Lietuvos tiltu, kuris yra paklotas ne tik per upę, bet ir per visą gilų klonį. Jis permes-tas nuo vieno šlaito iki kito ir puikuoja virš miestelio stogu, virš bažnyčios bokšto. Savotiškas žemaičių pasididžiavimas yra tas tiltas. Nuo seno turistiniai vadovai skelbia jo "metriką" - aukštis 45, ilgis 570 metrų. Tą tiltą 1915 metais okupantų prievarta suvaryti statė aplinkiniai valstiečiai.

Antrojo karo metu vokiečiai prie tilto laikė labai stiprią įgulą, saugojo jį. Kai vyko kautynės prie Dubysos, tiltą vokiečiai buvi iš anksto užminavę ir spėjo išsprogdinti. O tiltas turėjo svarbią strateginę reikšmę.

..Pranėrusi patilte Dubysa dar ne tuoj įsilieja į Nemuną. Jos laukia dar tolimas ir sunkus kelias. Tas kelias veda per Dubysą ir kyla vis aukščiau ir aukščiau į kalvotąją Žemaitijos žemę.

KOKS JAUNIMO IDEALAS LIETUVOJE

Vilniaus spauda jau keliais atvejais kėlė seksologijos klausimus/ "Komj.Tiesoje" J.Zigmantavičius pasiūlė vidurinėse mokyklose ir vėliau aukštosiose dėstyti ne tik seksualinę biologiją, bet ir namų ruošą, vedybinio gyvenimo etiką, psichologiją, sociologiją, pedagogiką, ekonomiką, fiziologiją. Teigiama, kad gyventojai Lietuvoje tuokiasi jauni ir dažnai tokiam žingsniui nepasiruošę.

Būdingi vienos anketos, Vilniaus universitete, apklausinėjimo duomenys. Buvo apklausta 230 stojančių į universitetą - 94 vyrai ir 136 merginos. Jų tarpe iš didelių miestų buvo 49,6 proc. iš rajonų (kolchozų) - 19,1 proc.

Kai kurie klausimai lietė jaunimo santykius, partnerio idealą. Kokie tų jaunuolių idealai? Čia būdingi kai kurie atsakymai: aukštas, juoda-plaukis sportininkas (mergina iš Leipalingio), nedažyta, nekvaila (vyras iš Kėdainių), tamsi, graži figūra (vyras iš Alytaus), gerbtų mane, būtų išdidus (mergina iš Trakų) ir pan.

Daroma išvada: tų jaunuolių, stojančių į universitetą, idealai dar nesą galutinai susiformavę, jie mažai galvoja apie realų gyvenimą. (E.)

* JUOZAS MATULAITIS, buvęs Lietuvos kariuomenės karininkas, o Vokietijoje daugelį metų vadovavęs lietuvių darbo kuopoms, mirė rugsėjo 17 dieną ir palaidotas Mainze.

Dailininko Antano Rūkštelės paveikslų parodoje New Yorke - dailininkas Č.Janušas ir A.Rūkštelė.

5 Tėvynė 5

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Petras Zalatoris

Dr. A. Gussen

Ivairios kaulų ligos

Jauni žmonės kaulų ligomis labai retai serga. Jaunam nesusidaro rimto pavojaus net ir tuo atveju, jeigu jis kaulą kur įskelia arba net sulaužo. Geras gydytojas, specialistas, sulaužytą kaulą gerai sudėsto, sugipsuoja, ir per kelias savaites jis vėl suauga.

Bus bėdos jeigu gydytojui nepavyko tinkamai sulaužyto kaulo sudėstyti ir tinkamai suglausti, bet jeigu šitas darbas gerai atliekamas, tai kaulas gerai suauga ir ilgus metus bėdos su juo nesti.

Bet kai vyras ar moteris peršoka 30 metų, tai pradėda įvairūs kaulų negalavimai. Vienam neatlaiko kaulų kremzlės, kitiems kaulai anksti aukietėja, o dar kitiems labai išakija, juose atsiranda tuščios vietos. Labai kieti kaulai negerai, nes tada jie tampa trapūs, greitai lūžta. Minkšti taip pat negerai, nes jie neišlaiko kūno svorio. Minkštų kaulų nugarkaulio slanksteliai išlinksta, atsiranda kupros, išsikraipo kojos ir pirštai.

Kaulai yra reikalingi raudonjems kraujo kūneliams gaminti. Jeigu kaulai sveiki ir iš organizmo gauna pakankamai medžiagos kraujui pa-

gaminti, tai žmogus esti sveikas ir patys kaulai yra stiprūs. Bet jeigu kaulai pradeda retėti, jeigu patiems kaulams reikalingos medžiagos trūksta, tai kraujas pasidaro silpnas.

Kaulai išakija, kai per kaulus einančios medžiagos išplauna iš jų reikalingas atsargas, arba kai kauluose esanti medžiaga sunaudojama kraujo rutuliukų gamybai.

Stipraus mikroskopo pagalba galima pamatyti tuščias kaulų vietas. Gydytojas pastebi tuščio kaulo lasteles, tada jis suteikia reikalingos kaului gaminti medžiagos ir ligonis netrukus pasitaiso.

Visuomet, jeigu žmogus pradeda jausti nuovargį, kad ir išsimiegojęs gerai, neatsikelia gerai pailsėjęs, tai jam reikia kreiptis į gydytoją, kad išaiškintų tikras negalavimo priežastis. Reikia žinoti, kad nesveikas kaulas negali pagaminti organizmui reikalingo sveiko kraujo. Jeigu kraujas nestiprus ir jo nėra pakankamai, tai negali veikti protas ir kiti organai, nes kraujas juos visus maitina.

* KANADOS PRANCŪZŲ ekstremistai pagrobė Anglijos konsulinę diplomata James Cross ir reikalauja politinių kalinių paleidimo, o taip pat uses mokijono vertės aukso, kaliniai ir auksas, pagal jų pageidavimus, turi būti pasiųstas arba į Alžirą. Kitais jie grasina anglų diplomata nuzuodyti.

Kanados ministeris James R. Cross, kurį pagrobė prancūzų ekstremistai ir laiko nelaisvėje. Čia jis pačių grobiukų nufotografuotas tuo metu, kai lošia kortomis su savo kalintojais.

Miami, Fla.

Sakoma, "drąsus ir per ugnį šoka". Dabartinio šimtmečio - juodajame laikotarpyje, kada teisybė yra akla ir pajėgumas be kojų....

Vis dėlto atsirado vienas "už visus," kuris drąsiai teisybę pabrėžė.

"DAILY NEWS", spalio 21, 1970, pusl. C15, "WORDS AND DEEDS - The United Nations celebrating the 25th anniversary of the ratification of the UN Charter, which promised 'respect for human rights and fundamental freedoms for all'. But during those 25 years, the Soviet Union has violated the charter in the occupied Baltic countries....

It is time for the UN to apply the principles of charter to Estonia, Latvia and Lithuania".

F.Berzinis

Už tokią išreikštą spaudoje mintį p. F.Berziniui priklauso padėka ir didelis įvertinimas. Turėtų visos organizacijos pasekti jo pavyzdžiu.

A.Skudzinskienė
Miami Beach, Fla.

IŠ BROCKTONO NAUJIENŲ

A.L.B-nės Brocktono Apylinkės rudeninis balius praėjo su dideliu pasisekimu.

Brocktono ir apylinkės lietuviai parodė savo tautinių reikalų supratimą, ką rodo gausus atsilankymas į tragiškųjų Birželio įvykių minėjimą, skaitlingas dalyvavimas rinkimuose, pilna salė bankiete.

Spalio 21 d. grupė visuomenininkių, vadovaujant p. V.Suziedėlienei, tarptautiniame YWCA pasirodyme gražiai reprezentavos tautiniais audiniais, medžio bei gintaro dirbiniais ir pyragais, iš kurių dar ir pelno gauta apie \$ 70.-.

Dalį savo išteklių, Apylinkės Valdyba paskirstė taip: Brocktono Šeštad. Lituanistinei Mokyklai - \$ 100.00, Šv. Kazimiero parapijos choro gaidoms - \$ 50.00, Šv. Kazimiero bažnyčios varpams - \$ 50.00, Lietuvių radio valandėlei "Laisvės Varpas" - \$ 25.00, Brocktono lietuvių skautų draugovei - \$ 25.00, Brocktono ateitininkams - \$ 25.00, A.L. Bendruomenės Apygardos suvažiavimui - \$ 25.00.

Už visus pasisekimus padėka priklauso baliiaus šeimininkei p. Stasei Gofensienei ir jos štabui, baro vedėjui D.Jančauskui, Sandaros Klubui už leidimą papiginta kaina naudotis patalpomis, asmenims aukojusiems dovanas.

P.Jančauskas
ALB-nės Brocktono Apylinkės
pirmininkas

ATSIŪSTA PAMINĖTI

"Lietuvių Dienos", 1970 m. lapkričio mėn. nr. 9. Red. Bern. Brazdžionis, leidėjas A.Skiriūs. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. Lapkričio mėn. nr. yra keturi puslapiai iliustracijų, skirtų prel. M.Krupavičiaus 85 metų sukakčiai paminėti.

KIEK DEGUONIES KRAUJUJE

Medikams šis klausimas dažnai iškyla. Tai labai svarbu žinoti, operuojant širdį ir plaučius. kai naudojama dirbtinės kraujo apytakos aparatura. Visi iki šiol medikų taikyti deguonies kiekio nustatymo būdai yra nepatogūs ir netikslūs.

Berlyno technikos universiteto specialistai parengė labai paprastą ir greitą metodą. Į kraujagyslę ar kraują įvedama plona adata, kurios smaigalyje yra germanio kristalas. Germanio oksidavimasis priklauso nuo to, kiek kraujuje yra deguonies. Labai plonais laidininkais germanis sujungtas su registravimo aparatu. Prietaisai tučtuojau registruoja deguonies kiekio pakitimus.

BALTYMAI IŠ LAPŲ

Rothamstedo (Anglija) Žemdirbystės institute sukurtas įrenginys, kuris iš lapų gamina baltymus. Ši aparatura buvo pademonstruota Londone tarptautinio augalų patologijos kongreso dalyviams. Tai pigiausias geros kokybės baltymų gamybos metodas. Galimas dalykas, kad šios aparatūros panaudojimas padės spręsti bado problemą atsilikusiose ir besivystančiose šalyse.

Baltymų gamybos aparatas pirmiausia iš lapų išspaudžia baltymų turinčias sultis. Po to lapų substancija koaguluojama ir filtruojama. Pasilieka tamsiai žalia vandens masė, kurią išdžiovinus gaunama 60-70 % proteino ir apie 20 % riebalų. Tokie gaminiai pakuojami į foliją ir gali būti vartojami kaip sūriai.

* AMERIKOS LIETUVIŲ Balso radio klubas Detroite lapkričio 8 d. rengia šio klubo 25 metų paminėjimui balių Lietuvių Namuose. Klubui dabar vadovauja Vacys Urbonas.

Tėvynė 6

GALA SLA CHRISTMAS AND NEW YEAR DRIVE

IN KEEPING WITH OUR ORGANIZATION'S OLD TRADITIONS, SLA ANNOUNCES A NEW DRIVE FOR THE HOLIDAY SEASON. EACH AND EVERY ORGANIZER AND ACTIVE MEMBER SHOULD ENROL SEVERAL NEW MEMBERS. EACH LODGE IS REQUESTED TO DISCUSS THE PROBLEM OF MEMBERSHIP DURING ITS YEAR-END MEETING.

THE FOLLOWING RULES HOLD FOR THE CHRISTMAS DRIVE:

NEW MEMBERS with medical applications are accepted up to age 70.

NON-MEDICAL APPLICANTS are accepted up to age 55 for coverage in all classes of insurance up to \$ 5000.

ENDOWMENT INSURANCE is the best policy for young people, because matured endowments can be used to meet the high cost of college education.

SLA MEMBERS can sign up members of their immediate family. Each Lithuanian-American family should be an ALLIANCE FAMILY.

IF a member has a small policy and is under 70 years of age, he could take out additional coverage.

ORGANIZERS should sign up NON-LITHUANIANS who fraternize with our members or with other Lithuanians.

PARENTS are reminded that an SLA policy is an excellent long-lasting Christmas gift for their children.

JUVENILE TERM INSURANCE has an important place in our Alliance. Juvenile members pay only \$ 3.00 per year for \$ 1000 insurance.

All lodges and organizers are urged to enrol at least one member during the Christmas and New Year's Drive.

ATTENTION ORGANIZERS:

The LAA LITHUANIAN FAMILY MEMBERSHIP DRIVE RULES holds for this CHRISTMAS DRIVE: each organizer who signs up 50 new members in the regular insurance classes is entitled to a prize of \$ 400.00. Each organizer who signs up 20 new members is entitled to a prize of \$ 200.00. This rule also applies to members taking out a second policy. During this DRIVE a second policy is counted as a new member.

SLA EXECUTIVE BOARD:

P.P.Dargis
A.Chaplikas
A.Budreckis
E.Mikužis
S.Bredes
J.Miller
Dr. S.Biežis

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION

(Act of October 30, 1970: Section 4369, Title 39, United States Code)

1. Date of Filing OCTOBER 30, 1970. 2. Title of Publication TĖVYNĖ-Lithuanian Weekly. 3. Frequency of Issue - weekly, Friday. 4. Location of known Office of Publication 307 WEST 30TH STR. NEW YORK, N.Y. 10001. 5. Location of the Headquarters or General Business Offices of the Publishers 307 WEST 30TH STREET, NEW YORK, N.Y. 10001. 6. Names and addresses of Publisher, Editor and Managing Editor: Publisher LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA, 307 W. 30th Str. New York, N.Y. Editor JUOZAS-JOSEPH PETRĖNAS, 307 W. 30th Str. New York, N.Y. Managing Editor JUOZAS PETRĖNAS, 307 W. 30th Str. New York, N.Y. 7. Owner LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA, 307 W. 30th Str. New York, N.Y. 8. Known Bondholders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities - NONE. 9. For completion by Nonprofit Organizations authorized to mail at special rates: The purpose, function and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes HAVE NOT CHANGED DURING PRECEDING 12 MONTHS 10. Extent and nature of circulation (Average No. copies each issue during preceding 12 months; in parentheses - Single issue nearest to filling date) a. Total No. Copies printed (net press run (6000 (6000)); b. Paid circulation: Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales NONE (NONE). 2. Mail subscriptions 5600 (5600). c. Total paid circulation 5600 (5600). sent to non members of Lithuanian Alliance - 280. d. Free distribution by mail, carrier or other means NONE (NONE). e. Total distribution (Sum of C and D) 5880 (5880). f. Office use, Left-over, unaccounted spoiled after printing 120 (120). g. Total (Sum of G and F - should equal net press run shown in A) 6000 (6000).

I certify that the statements made by me above are correct and complete.

JUOZAS PETRĖNAS

BROOKLYNITES will soon be able to learn of the many job opportunities in Civil Service. The Urban Center in Brooklyn at 470 Vanderbilt Ave. has been given a grant to establish a Civil Service Information office.

Here counselors will help members of the Brooklyn Community make job selections, guide them in their preparation efforts, and direct them to free Civil Service preparation courses being conducted for all three areas of governmental service - Municipal, State and Federal.

Mr. David Shepard, Urban Center Consultant, has been in contact with the New York City Department of Personnel and the Community Liaison Unit for technical assistance in setting up this program. All interested persons should contact Mr. Shepard at 638-8308.

* LIETUVIŲ LIUTERANŲ Ziono parapija Chicagoje turi lituanistinę mokyklą, kuri veikia kiekvieną šeštadienį.

* LIETUVIŠKŲ KNYGŲ leidimo fondą steigia Akademines skautijos filiterių sąjunga Chicagoje.

* LIETUVIŲ KALBOS pamokos vyksta Šv. Kryžiaus ligoninėje, Chicagoje. Bus mokomi šios ligoninės tarnautojai susikalbėti mediciniškais reikalais su ligoniais.

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

Lapkričio 7, 1970

JONAS PUTEIKIS, 10 kp., Philadelphia, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė liepos 5, 1916 m., mirė spalio 24, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionio dukteriai, Joana Brozis.

ANNA KAMEN, 44 kp., Miami, Fla., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė liepos mėn. 1902 m., mirė spalio 9, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai, Anne Marie Landson.

Tėvynė 7

Maskvoje, bolševikinės revoliucijos minėjime, lapkričio 8 d., kaip paprastai buvo demonstruojama sovietinė militarinė galia ir rodomi nukleariniai sviediniai Raudonosios aikštės parade.

ANASTAZIJA ANDRIJAUSKAS, 44 kp., Miami, Fla., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 2, 1924 m., mirė rugpjūčio 31, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai, Bronė Thomas.

MARĖ BINKEVIČIENĖ, 131 kp., Norwood, Mass., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 4, 1937 m., mirė spalio 3, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionės sūnui, Stanley Binkewich.

ONA RABAŠAUSKIENĖ, 185 kp., E.Chicago, Ind., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 12, 1929 m., mirė spalio 7, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionės vyriui, Justinui Rabašauskui.

ONA VALIULIS, 301 kp., Cicero, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 9, 1919 m., mirė spalio 20, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionės pusseserei, Severa Chuprinskas-Wade.

Viso . . . . . \$ 1,989.00

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso . . . . . \$ 112,706.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

Lapkričio 7, 1970

170. P.Audėnas, 126 kp., New York, N.Y. sirgo 2 sav. 6 d. \$ 27.36.

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso . . . . . \$ 10,207.87

* **BALFO SEIMO** Bostone rengimo komiteta sudaro - pimininkas J. Grigalius, vicepimininkai - A. Andriulionis, A. Chaplikas, E. Cibas, S. Dreviskas, J. Kapočius, A. Matjoška, Č. Mickūnas, A. Skudzinskas, sekretoriai - K. Šimėnas, F. Grandall ir J. Rentelis.

* **BERNARDO BRAZDŽIONIO**, Antano Gustaičio, Stasio Santvaro ir Pulgio Andriūšio patefono plokštelę išleidžia Čurnalas "Lietuvių Dienos".

* **BALFO 25 METŲ** sukakties proga išleista jo darbų apžvalga. Leidinį redagavo Domas Jasaitis.

* **"DVYLIKA"** - tokiu vardu pagamintas filmas, kuriame vaizduojami pasižymėję lietuviai veikėjai.

* **MARQUETTE PARKO** Chicagoje, lituanistinės mokyklos tėvų komitetas lapkričio 21 d. ruošia vakarienę su programa. Programą atliks Ramūnas ir Laima Underiai. Pelnas mokyklos naudai.

* **ALGIRDAS PALAVINSKAS**, kuris gyvena Saaro krašte, Mitlosheim, susilaukė savo motinos iš Lietuvos. Genovaitė Palavinskienė gyvena kolchoze netoli Babtų.

* **MEMMINGENO** vargo mokykla buvo sustojusi veikti, nes iš čia išsikėlė buvusi mokytoja Žibutė Pavilavičiūtė. Dabar ten apsigyveno rašytojas Stepas Vykintas ir jo žmona mokyklą vėl atgavino.

* **RAŠYTOJAS A. KAIRYS**, dalyvaudamas simpoziume - Kas skiria į viariose vietose gimusias ir subrendusias lietuvių kartas, - tarp ko kito pareiškė: - "Vyresnieji myli Lietuvą per daug - jaunesnieji pemažai".

* **ŠARŪNAS UŽGISIS**, kuris profesoriauja Illinois universitete, suprojektavo auto vežimą, kurs pasiekia 600 mylių greitį į valandą. Jis pats dalyvavo ir pirmuosius šio naujo autovežimo bandynuose.

KAUNO zoologijos sodas praėjusią vasarą pasipildė Afrikos prerijos gyventojais - gepardais, primenančiais leopardus. Jie laikomi greičiausiai žvėrimis pasaulyje. Kita to sodo gyventoja, Bengalijos tigrė Rica, neseniai antrą kartą susilaukė prieauglio. Sode esama ir daugiau Afrikos bei kitų kontinentų gyvūnų. (E.)

* **ALBINAS IR IEVA TREČIOKAI** iš Orange, N.J., išplaukė į Karibų salas atostogų. Kartu su jais plaukia Marija Bačiūnienė iš Sodus, Mich.

Sėkmingai veikianti ir daug jaunų lietuviukų išmokslinusi Vinco Kudirkos lituanistinė mokykla Elizabeth, N.J. Vaizde trečios klasės mokiniai pamokos metu.

* **GINTARAS KAROSAS**, dirbęs Mass. gubernatoriaus Sargent štabe, suorganizavo tarptautinį vakarą Bostone, kuriame dalyvavo 34 tautų atstovai ir tas vakaras puikiai pasisekė.

SLA 7 APSKRIO metinis susirinkimas įvyks lapkričio 15 d. 1970 m. - Lietuvių Piliėčių Klube, Pittston, Pa., 2 val. po pietų. Po susirinkimo vaisės.

Laiškais kuopoms pranešimai nebus siunčiami.

Malonėkite gausiai dalyvauti ir pakviesti daugiau jaunimo.

SLA 7 Ąpskr. Valdyba

MIKAS KLIMAS, visuomenės veikėjas ir SLA generalinis organizatorius, praėitą savaitgalį lankėsi New Yorke, kur atliko BALFO apyskaitos reviziją ir dalyvavo SLA Centre įvykusiame Penkto Apskr. pasitarime.

* **"DU BROLIUKAI"** stato Asvudo vaikų teatro Chicagoje lapkričio 8 d.

* **"DUBYSŌS"** drabužių fabrikas Vilniuje, kaip praneša vietinė spauda, gavęs užsakymų net iš Japonijos, nes, girdi, jo modeliai Japonijos parodoje turėjo didelį pasisekimą.

Raimundas Brinka ir **Raimundas Kazlauskas** baigia karinę tarnybą ir iš Vietnamo grįžę, vasaros pabaigoje, išeis į atsargą. Kile iš Čikagos.

PERDAUG TOS DEGTINĖS

Alkoholis Lietuvoje itin paplitęs ir to neslepia nei režiminė spauda. Geriama namie, geriama išvykus į svečius. Jau atsiranda balsų prieš per didelį vaišingumą. A. Mateikūnaitė "Komj. Tiesoje" aiškina: "Mūsų manymu, kokios čia vaisės be degtinės. O jei jau ką vaišiname, tai iki 'devynių velniukų', kol svečias kojų nepavilks, o jei po stalu nukris - traktuojame, kaip visišką pergalę, vaišingumo viršūnę..." "O jei - ji toliau pasakoja - pasižiūrėtume į išvykstančių svetur lagaminus, beveik kiekviename rastume bent po keletą puslitrų kokios nors geriausios nacionalinės degtinės. Tai laikoma netgi būtina(?)"

Panaši padėtis ir rengiantis į svečius savo krašte - "juk lauo daugiau buteliukų svečio kisenėje, tuo svečias laikomas brangesnis".

Mateikūnaitė griežtai pasisako ir prieš pomėgį svečiuose dainuoti bei kitus perrėkti. Dainuojama nakties metu, turistinėse išvykose, kurortuose ir kaimynai sutinka rytą... su skaudančiomis galvomis. (E.)

DIRVA

TAUTINĖS
MINTIES
LAIKRASTIS

Isteigtas 1915

6907 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO, 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, einas 2 kartu į savaitę Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams—\$13.00, pusei metų—\$7.00
Susipažinimui—2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS IR GERIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje, ir priemiestiuose metams - \$20.00, pusei metų - \$11.00, trims mėnesiams - \$6.00, vienam mėnesiui \$2.00. Kitose JAV vietose metams - \$18.00, pusei metų - \$10.00, trims mėnesiams - \$5.00, vienam mėnesiui - \$1.75. Kanadoje metams - \$20.00, pusei metų - \$11.00, vienam mėnesiui - \$2.00. Užsienioose metams - \$21.00, pusei metų - \$11.00, vienam mėnesiui \$2.50.

NAUJIENAS gaukite, jei pasirašite čekį, arba Money Order tokio adresu:

1739 S. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 66-ius metus. Jį vieni geria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti.

Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$6.00.

Užsisakykite KELEIVIO 1971 metų kalendorių.

Jo kaina \$ 1.50.

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOwahal 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NELAIMĖS VALANDOJE
SAUKITE:
STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
BIELLAUSKAS
Funeral Home

AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų Vėdejas
Notary Public

600 Grand Street
Brooklyn, N. Y. 11211

TEL. 296-2244

SHALINS

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.

prie Forest P'way stoties
WOODHAVEN, N.Y. 11421

Garbingai aptarnauja
laidotuviams
Koplyčios
visose miesto dalyse

F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS